

LHV Pensionifond S

Majandusaasta aruanne 2022

LHV Pensionifond S

Majandusaasta aruanne

01.01.2022 – 31.12.2022

Fondi nimi	LHV Pensionifond S
Fondi liik	Lepinguline fond
Fondijuht	Andres Viisemann Romet Enok Kristo Oidermaa
Põhitegevusala	Kohustusliku pensionifondi varade investeerimine, EMTAK 65301
Juriidiline aadress	Tartu mnt. 2, Tallinn 10145, Eesti
Telefon	(+372) 6 800 400
Faks	(+372) 6 800 402
Fondivalitseja	AS LHV Varahaldus
Fondivalitseja äriregistri number	10572453
Fondivalitseja juhatus	Joel Kukemelk Vahur Vallistu
Audiitor	KPMG Baltics OÜ

Majandusaasta aruanne sisaldab fondi tegevusaruannet, raamatupidamise aastaruannet ja selle lisasid, investeringute aruandeid, tehingu- ja vahendustasude aruannet ning millele on lisatud sõltumatu vandeaudiitori aruanne raamatupidamise aastaruande kohta.

Sisukord

TEGEVUSARUANNE	4
Fondivalitseja juhatuse allkirjad LHV Pensionifond S 2022. a majandusaasta aruandele	6
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	7
Finantsseisundi aruanne	7
Tulude ja kulude aruanne	8
Fondi puhasväärtuse muutumise aruanne	9
Rahavoogude aruanne	10
Raamatupidamise aastaaruande lisad	11
Lisa 1 Üldine informatsioon	11
Lisa 2 Kokkuvõtte olulistest arvestuspõhimõtetest	11
Lisa 3 Finantsriskide juhtimine	17
Lisa 4 Kapitali juhtimine	23
Lisa 5 Finantsvarade ja –kohustiste õiglane väärtus	24
Lisa 6 Viitlaekumised	25
Lisa 7 Seotud osapooled	25
Lisa 8 Bilansipäevajärgsed sündmused	25
TEHINGU- JA VAHENDUSTASUDE ARUANNE	26
FONDI INVESTEERINGUTE ARUANNE SEISUGA 31.12.2022	27
FONDI INVESTEERINGUTE ARUANNE SEISUGA 31.12.2021	30
SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE	32

TEGEVUSARUANNE

LHV Pensionifond S on kohustusliku kogumispensioni võimaldamiseks loodud lepinguline investeerimisfond. Fondi investeerimispoliitika põhiprintsiip on osakuomanike sissemaksete väärtuse pikaajaline stabiilne kasvatamine. Fondivalitseja rakendab fondi vara investeerimisel aktiivset investeerimisstrateegiat, otsustades fondi vara täpse jagunemise erinevate varaklasside ja investeerimisobjektide vahel igapäevase juhtimise käigus. Sõltuvalt turuolukorrast võib fondi vara jaotus erinevate varaklasside ja instrumentide vahel erineda oluliselt. Fondi depositeerimise avatud arvelduskontol oleva raha osakaalu fondi vara turuväärtusest hoitakse tavaliselt tasemel, mis on vajalik fondi tegevusega seotud jooksvate kulude katmiseks ning vajaliku likviidsuse tagamiseks.

Uute investeeringute tegemisel alustati aastat fondis uue varaklassi avamisega, soetades jaanuaris ligi 5% varade ulatuses kulda. Inflatsioonilises keskkonnas on tegemist hea täiendusega võlakirjaportfellile. Inflatsioon on üks peamisi võlakirjaturu riske ja sellest tulenevalt koos inflatsiooni kasvuga langesid esimesel poolaastal pikkade võlakirjade hinnad järjekindlalt. Selles olukorras vaadati järjekindlalt enam kohalike emitentide poole ning tehti kaks uut ja suuremat investeeringut – märtsis soetati Coop panga allutatud võlakirju aastaintressiga 5% ja mais Bigbanki sarnaseid väärtpapereid intressiga 7.5% aastas. Juunis omakorda väljastas Coop pank veel teisegi võlakirja, kui raha kaasati väga pikaajaliselt, pakkudes selle eest investoritele 10% aastaintressi. Viimaste puhul on tegemist pangandusregulatsioonist tulenevalt küllaltki keeruliste instrumentidega, mis väga lihtsustatult sarnanevad rohkem aktsiale kui hoiusele. Võlakirjad väljastati börsiväliselt ja LHV fondid olid emissiooni suurim, kuid kaugelt mitte ainus investor. Suvel lisandus kohalike investeeringute ritta veel Perton Ehituse Kotzebue Pargi elamuehitusprojekti finantseerimine Tallinnas Kalamajas. Võlakiri on sõlmitud kolmeks aastaks, kannab intressi 8.5% aastas ja tagatud hüpoteegiga. Kuna samal ajal börsidel mure inflatsiooni mõjude üle vaid kasvas, siis mida kaugemale 2022. aastaga jõuti, seda enam võlakirjade hinnad langesid ja soodsamad ostukohad tekkisid. Kui aasta algul oli Saksa valitsuse 10 aastase võlakirja aastaintress -0.2%, siis juuni lõpuks lähenes see juba 2% tasemele. Aasta teisel poolel pööratigi pilgud arvestatava languse läbi teinud börsidele ja soetati positsioone nii lähiturgudel kui ka kaugemalt. Baltikumi emitentidest oli Läti riiklik energiaettevõtte Latvenergo juunis maksnud plaanitult tagasi ühe fondi suurima investeeringu ja juba augustis osteti osa selle raha eest börsilt teisi selle ettevõtte võlakirju. Samuti osaleti sügisel Eesti riigi uues võlakirjaemissioonis. Kui 2020. aastal oli riigilaenu intressiks alla poole protsendi, siis nüüd ületas see nelja protsendi taset. Paralleelselt nende tegevustega soetati ajavahemikul juulist novembrini erinevaid börsivõlakirju Lääne-Euroopa ja Skandinaavia suurtelt ettevõtetelt kinnisvara, finantsteenuste ja maavarade sektoritest. Kõiki neid investeeringuid ühendab suhteliselt kõrge krediitkvaliteet ja võlakirjade hinnalangus enne ostuhetke.

2022. aasta oli suureks probleemiks kõigile neile võlakirjainvestorile, kes omasid pikki võlakirju. Nii andis Euroopa turg keskmisena (Bloomberg Barclays indeksi alusel) tulemuseks -17% ja Eesti riigi vana võlakiri isegi -21%. Seda riski hoiti teadlikult madalal ning seetõttu moodustasid 2021. aasta detsembri lõpu seisuga fondi varadest raha, hoiused ja kuni aastased võlakirjad ligi 60%. Tänu sellele suudeti hoida fondi aasta kaotuse tasemel -2.2%, mis andis Eesti pensionisüsteemi teise samba 26 fondi hulgas neljanda koha (eespool vaid LHV XL, L ja M). Sellele lisaks andis fondi äärmiselt kõrge likviidsus vahendid nimetatud ostutehingute tegemiseks. 2022. a lõpu seisuga moodustasid viimase aasta jooksul tehtud uued pikemaajalised investeeringud erakordse, ligi 38% kogu fondi varadest. Need investeeringud on tehtud juba keskkonnas, kus võlakirjad pakuvad taas atraktiivset tootlust. Fond suudeti võlakirjaturu jaoks väga rasket aastast läbi manööverdada ilma suuremate kaotusteta. Nüüd vaadatakse juba uue tsükli ja teenimisvõimaluste poole. Ollakse valmis ostuvõimalusteks, mis võivad tekkida, kui lähenev majanduse jahtumine ettevõteteni jõuab.

Tasakaalustatud fondide võrdlus *	NAV 31.12.2022	NAV 31.12.2021	Osaku puhasväärtuse kasv
LHV Pensionifond S	1.26566	1.29411	-2.20%
LHV Pensionifond M	1.45566	1.42163	+2.39%
Luminor B Pensionifond	0.97359	1.15064	-15.39%
SEB Optimaalne Pensionifond	0.86951	0.97397	-10.73%
Swedbanki pensionifond 1960-69 sündinutele	1.00072	1.11573	-10.31%

* Võrdlevad puhasväärtused on kajastatud veebilehe www.pensionikeskus.ee (Pensionikeskus) andmete alusel. Tabelis esitatud väärtused on eurodes. Käesolevas aruandes toodud NAV erinevus esialgsest avaldatud NAV-st on peamiselt seotud aruande koostamise ajaks saadud täiendava informatsiooni arvesse võtmisega investeringute hindamisel (vt ka Lisa 8 Bilansipäevajärgsed sündmused).

Fondivalitseja juhatuse allkirjad LHV Pensionifond S 2022. a majandusaasta aruandele

Fondivalitseja AS-i LHV Varahaldus juhatus on koostanud LHV Pensionifond S 2022. a majandusaasta aruande, mis koosneb tegevusaruandest, raamatupidamise aastaaruandest, investeringute aruandest ning tehingu- ja vahendustasude aruandest.

Joel Kukemelk

Juhatuseliige

*/digitaalselt dateeritud ja allkirjastatud/***Vahur Vallistu**

Juhatuseliige

/digitaalselt dateeritud ja allkirjastatud/

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE**Finantsseisundi aruanne***(eurodes)*

Varad	Lisa	31.12.2022	31.12.2021
Raha ja raha ekvivalendid	3	1 670 993	3 189 075
Tähtajalised hoiused	3	0	993 149
Finantsvarad õiglasest väärtusest muutuva läbi tulude ja kulude aruande:			
Aktsiad	3, 5	968	365
Võlakirjad	3, 5	20 718 601	25 547 657
Fondiosakud	3, 5	1 769 370	471 869
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumus	3, 5	4 742 037	3 536 714
Viitlaekumised	3, 5, 6	16 325	191
Varad kokku		28 918 294	33 739 020
Kohustised ja fondi vara puhasväärtuses			
Lühiajalised kohustised			
Võlgnevus fondivalitsejale	7	15 411	16 505
Lühiajalised kohustised kokku		15 411	16 505
Kohustised kokku v.a osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuses		15 411	16 505
Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuses		28 902 883	33 722 515
Kohustised ja fondi vara puhasväärtuses kokku		28 918 294	33 739 020

Lisad lehekülgedel 11 kuni 25 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Tulude ja kulude aruanne

(eurodes)

	Lisa	2022	2021
Tulud			
Intressitulu		172 098	166 322
Rahalt ja raha ekvivalentidelt		2 253	13 786
Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud võlakirjadelt		169 845	152 536
Neto kasum/kahjum õiglasel väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradest ja –kohustistest		-613 739	14 873
Aktsiatelt		323	-22
Võlakirjadelt		-788 306	14 895
Fondiosakutelt		174 244	0
Neto kasum/kahjum valuutakursi muutustest		-821	1 595
Tulud kokku		-442 462	182 790
Kulud			
Valitsemistasud	7	185 304	239 983
Tehingutasud		1 453	737
Muud tegevuskulud		2 224	1 254
Kulud kokku		188 981	241 974
Oodatav krediidikahju		888	-15 676
Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuse muutus		-630 555	-43 508

Lisad lehekülgedel 11 kuni 25 on raamatupidamise aastaruande lahutamatud osad.

Fondi puhasväärtuse muutumise aruanne*(eurodes)*

	2022	2021
Fondi vara puhasväärtus aruandeperioodi algul	33 722 515	53 420 434
Osakute märkimisel laekunud raha	3 809 227	3 492 374
Osakute lunastamisel tasutud raha	-7 998 304	-23 146 785
Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuse muutus	-630 555	-43 508
Fondi vara puhasväärtus aruandeperioodi lõpus	28 902 883	33 722 515
Ringluses olevate osakute arv aruandeperioodi lõpus	22 811 105	26 058 382
Osaku puhasväärtus aruandeperioodi lõpus	1.26705	1.29411

Käesolevas aruandes toodud NAV erinevus esialgsest avaldatud NAV-st on peamiselt seotud aruande koostamise ajaks saadud täiendava informatsiooni arvesse võtmisega investeringute hindamisel (vt ka Lisa 8 Bilansipäevajärgsed sündmused).

Lisad lehekülgedel 11 kuni 25 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	Lisa	2022	2021
Rahavood põhitegevusest			
Laekunud intressid		172 098	166 322
Saldeeritud finantsinvesteeringute ostud ja müügid		1 688 374	16 141 414
Saldeeritud tähtajaliste hoiuste laekumised ja väljaminekud		1 001 228	5 332 104
Makstud tegevuskulud		-190 075	-252 567
Neto rahavood põhitegevusest		2 671 625	21 387 273
Rahavood finantseerimistegevusest			
Osakute emiteerimisest laekunud		3 809 418	3 510 043
Osakute lunastuse eest tasutud		-7 998 304	-23 146 785
Neto rahavood finantseerimistegevusest		-4 188 886	-19 636 742
Rahavood kokku		-1 517 261	1 750 531
Raha ja raha ekvivalentide muutus			
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi alguses	3	3 189 075	1 436 949
Valuutakursside muutuse mõju		-821	1 595
Raha ja raha ekvivalentide aruandeperioodi lõpus	3	1 670 993	3 189 075

Lisad lehekülgedel 11 kuni 25 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Üldine informatsioon

LHV Pensionifond S (edaspidi: Fond) moodustati 20.02.2002 ning Fond alustas investeerimistegevust 2002. aasta suvel. Fondi vara investeeritakse peamiselt võlakirjadesse. Seejuures võib fondi vara investeerida ka alla investeerimisjärgu krediitdireitinguga võlakirjadesse. Kuni 25% fondi varast võib investeerida kinnisasjadesse, infrastruktuuri objektidesse, aktsiafondidesse ja vahetusvõlakirjadesse. Ülejäänud osa varast investeeritakse hoiustesse, teiste investeerimisfondide osakutesse või aktsiatesse, tuletisinstrumentidesse, väärtpaberitesse, mille alusvaraks on väärismetall või toore või mille hind sõltub väärismetallist või toormest, ja muusse varasse. Fond võib anda ka laenu. Fondi vara võib investeerida kuni 50% ulatuses börsil mittekaubeldavatesse väärtpaberitesse.

LHV Pensionifond S fondivalitsejaks on AS LHV Varahaldus, asukohaga Tartu mnt. 2, Tallinn.

Koostatud raamatupidamise aastaaruanne kajastab Fondi majandustegevust perioodil 01.01.2022 kuni 31.12.2022. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Lisa 2 Kokkuvõtte olulistest arvestuspõhimõtetest

2.1 Aruande koostamise alused

LHV Pensionifond S raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavuses Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standarditega nagu need on vastu võetud Euroopa Liidus (IFRS EL) arvestades kohalikus seadusandluses sätestatud investeerimisfondide finantsaruandluse põhimõtete erisusi. Investeerimisfondide finantsaruandluse põhimõtted on sätestatud investeerimisfondide seaduses, raamatupidamise seaduses ning Rahandusministri määruses nr 8 „Nõuded avalikustamisele kuuluvate fondi aruannetele“ 18. jaanuarist 2017. Aruande koostamisel on arvesse võetud Investeerimisfondide seaduse § 54 lõike 11 alusel kehtestatud fondi vara puhasväärtuse määramise korda ning eelpool mainitud määruses toodud muid erisusi.

Uued finantsaruandlusestandardid, tõlgendused ja nende muudatused

Iga-aastased IFRSi edasiarendused 2018–2020 (kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algasid 1. jaanuaril 2022 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine). EL ei ole muudatusi veel heaks kiitnud.

IFRS-i edasiarendused (2018–2020) sisaldavad standardites tehtud muudatusi:

- IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ muudatustega selgitatakse, et hinnates, kas võlainstrumentide vahetamine olemasoleva laenuvõtja ja laenuandja vahel toimub oluliselt erinevatel tingimustel, sisaldavad koos rahavoogude diskonteeritud nüüdisväärtusega kaasatavad tasud ainult uute tingimuste sõlmimiseks laenuvõtja ja laenuandja vahel makstud või saadud tasusid (sisaldades ka laenuvõtja või laenuandja poolt teise osapoole nimel makstud või saadud tasusid).

Fondi hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel Fondi raamatupidamise aastaaruandele olulist mõju.

Välja on antud uusi või muudetud standardeid ja tõlgendusi, mis muutuvad Fondile kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2023 või hilisematel perioodidel ja mida Fond ei ole rakendanud ennetähtaegselt:

„Finantsaruannete esitamine“ – IAS 1 muudatused (kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem; rakendatakse tagasiulatuvalt. Lubatud on varasem rakendamine). EL ei ole muudatusi veel heaks kiitnud. Muudatustega selgitatakse, et kohustiste liigitamine lühi- või pikaajaliseks põhineb üksnes ettevõtte õigusel arveldamist aruandeperioodi lõpus edasi lükata. Ettevõtte õigus lükata arveldamist edasi vähemalt 12 kuud alates aruandekuupäevast ei pea olema tingimusteta, kuid sellel peab olema sisu. Klassifitseerimist ei mõjuta juhtkonna kavatsused ega ootused selle kohta, kas ja millal ettevõtte oma õigust kasutab. Muudatustega selgitatakse ka olukordi, mida peetakse kohustise tasumiseks.

Fondi hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel Fondi raamatupidamise aastaaruandele olulist mõju.

Standardi IAS 8 „Arvestusmeetodid, arvestushinnangute muutused ja vead“ muudatused (Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine.)

Muudatustega võetakse kasutusele mõiste „arvestushinnangud“ uus määratlus: selgitatakse, et need on raamatupidamise aruandes esitatud rahalised summad, mille mõõtmisega kaasneb määramatus. Muudatustega selgitatakse ka arvestuspõhimõtete ja arvestushinnangute vahelist seost: täpsustatakse, et ettevõtte annab arvestushinnangu selleks, et saavutada arvestuspõhimõttega kehtestatud eesmärki.

Fondi hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel Fondi raamatupidamise aruandele olulist mõju.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju Fondile.

2.2 Juhtkonnapoolsed otsused ja hinnangud

Aruannete koostamine kooskõlas IFRS EL'iga eeldab fondivalitseja juhtkonnalt otsuste, eelduste tegemist ja hinnangute andmist, mis mõjutavad arvestuspõhimõtete rakendamist ning varade, kohustiste, tulude ja kulude kajastamist. Kuigi hinnangute aluseks on nii juhtkonna parim teadmine kui faktid, võivad tegelikud tulemused hinnangutest erineda. Hinnanguid ja nende aluseks olevaid eeldusi vaadatakse üle järjepidevalt ning hinnangute muudatusi kajastatakse muudatuste tegemise aastal ning kõikidel järgnevatel aastatel, mida hinnangu muudatus mõjutab.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade (nõudmiseni ja lühiajalised hoiused krediidiasutustes ning võlakirjad, mis ei oma turuosaliste hinnanoteeringut) osas on fondivalitseja juhtkond hinnanud 31.12.2022 seisuga oodatava krediidikahju suurus. Täpsem info on toodud lisa 2.7 ja 3.3.

2.3 Välisvaluutapõhised tehingud

Arvestus- ja esitusvaluuta

Fondi raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes (esitusvaluuta). Fondi arvestusvaluuta on samuti euro.

Tehingud ja saldod välisvaluutas

Välisvaluutas toimuvad väärtpaperitehingud hinnatakse eurodesse tehingupäeva viimase teadaoleva Euroopa Keskpanka kursiga. Välisvaluutat ning välisvaluutas fikseeritud varasid ja kohustisi hinnatakse eurodesse, võttes aluseks hindamispäeva viimase teadaoleva Euroopa Keskpanka kursi. Välisvaluutas denomineeritud varade ümberhindamisest eurodesse tekkivad kasumid/kahjumid kajastatakse tulude ja kulude aruandes „Neto kasum/kahjum valuutakursi muutustest“.

2.4 Finantsvarade- ja kohustiste klassifikatsioon

Fond klassifitseerib finantsvarad ja finantskohustised järgnevatesse kategooriatesse:

- finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande - varaklassi soetamisel määratletud õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande – aktsiad, investeerimisfondide osakud, väärtpaperibörsil kaubeldavad võlakirjad, positiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumendid;
- finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses - raha ja raha ekvivalendid, tähtajalised hoiused, turuosaliste hinnanoteeringut mitteomavad võlakirjad, tehingupäevaga kajastatud tehingutest saadaolevad summad, intressi- ja dividendinõuded;
- finantskohustised õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande – negatiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumendid;
- finantskohustised korrigeeritud soetusmaksumuses - tehingupäevaga kajastatud tehingutelt maksta olevad summad, kohustised fondivalitseja ja depoopanga ees.

Arvele võtmine ja kajastamise lõpetamine

Fond võtab finantsvara või –kohustise arvele siis, kui Fondist saab instrumendi lepinguline osapool. Tavapärastel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste või müüke kajastatakse tehingupäeval, ehk päeval, mil Fond on võtnud kohustise kas vara osta või müüa.

Fond kajastab arvele võtmisel finantsvara või -kohustist selle õiglases väärtuses, millele on lisatud või millest on maha arvatud finantsvara või -kohustise puhul, mida ei kajastata õiglases väärtuses muutustega läbi tulude ja kulude aruande, tehingukulutused, mis on otseselt seotud finantsvara omandamise või finantskohustise emiteerimisega. Õiglases väärtuses muutustega läbi tulude ja kulude aruande kajastavate finantsvarade ja -kohustiste tehingutasud kajastatakse kuluna tulude ja kulude aruandes.

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse kui õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõppevad või antakse üle ja kui Fond annab üle sisuliselt kõik riskid ja hüved. Finantskohustis (või finantskohustise osa) eemaldatakse finantsseisundi aruandest siis ja ainult siis, kui see on kustutatud (s.o kui lepingus määratletud kohustis on täidetud, tühistatud või aegunud).

Edasine kajastamine

Finantsvarad: võlainstrumentid

Võlainstrumentide edasine kajastamine sõltub Fondi ärimudelilist finantsvarade haldamisel ning finantsvara rahavoogude lepingulistest tingimustest.

Õiglases väärtuses muutustega läbi tulude ja kulude aruande: Varad, mis ei vasta soetusmaksumuse või õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumi kriteeriumile, kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi tulude ja kulude aruande. Kasum või kahjum võlainstrumentidelt muutustega läbi tulude ja kulude aruande kajastatakse vastava perioodi, mil õiglase väärtuse muutus on toimunud, tulude ja kulude aruandes real "Neto kasum/kahjum finantsvaradelt õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande". Sellised õiglase väärtuse kasumid ja kahjumid sisaldavad ka vastavatelt instrumentidelt teenitud lepingulisi intresse.

Korrigeeritud soetusmaksumus: Varad, mida hoitakse lepinguliste rahavoogude kogumiseks ning mille rahavood on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Nendest varadest saadav intressitulu kajastatakse finantstuludes sisemise intressimäära meetodil. Kajastamise lõpetamisel kajastatakse saadud kasum või kahjum tulude ja kulude aruandes muudes tuludes/kuludes. Valuutakursi kasumid ja kahjumid ning krediidikahjumid kajastatakse tulude ja kulude aruandes eraldi ridadel.

Omakapitaliinstrumentid

Fond kajastab omakapitaliinstrumentid õiglases väärtuses. Õiglases väärtuses muutustega läbi tulude ja kulude aruande kajastatud omakapitaliinstrumentidest saadud kasum või kahjum kajastatakse tulude ja kulude aruandes real "Neto kasum/kahjum finantsvaradelt õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande".

Tuletisinstrumentid

Tuletisinstrumentid (valuutaforvardid) võetakse arvele õiglases väärtuses arvestamata tehingukulud tehingupäeval, edasine kajastamine toimub nende õiglases väärtuses. Juhul kui tuletisväärtpaberid on noteeritud aktiivsel turul, kasutatakse õiglase väärtusena turuväärtust. Vastasel juhul kasutatakse õiglase väärtuse leidmiseks hindamismeetodeid.

Need tehingud kajastatakse finantsseisundi aruandes varana, kui nende turuväärtus on positiivne (tulevikus ostetav valuuta) ning kohustisena, kui turuväärtus on negatiivne (tulevikus müüdav valuuta). Finantsseisundi aruandes varade ja kohustiste õiglasi väärtusi tuletisinstrumentidel ei saldeerita. Tuletisinstrumentide arvestusel ei kasutata riskimaandamisarvestuse erireegleid (*hedging*).

Valuutaforvardite realiseerunud kasum ja realiseerimata tulu/kulu tuletisinstrumentide ümberhindlusest kajastatakse tulude ja kulude aruandes periooditulu ning -kuluna real „Neto kasum/kahjum õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradest ja -kohustistest“.

2.5 Õiglase väärtuse hindamine

Õiglase väärtuse all mõeldakse väärtust, millega Fondi vara on võimalik müüa tehingust huvitatud ja Fondist sõltumatule osapoolle hindamispäeva seisuga. Väärtpaberibörsil kaubeldavate finantsvarade ja -kohustiste (näiteks

aktsiad, fondid, võlakirjad, tuletisinstrumentid) puhul põhineb õiglase väärtus börsipäeva sulgemishinnal (closing price). Fond kajastab kõiki investeringuid väärtpaberitesse õiglase väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande, välja arvatud need investeringud, mille õiglast väärtust ei ole võimalik leida. IFRS 13 „Õiglase väärtuse mõõtmine“ kohaselt börsil kaubeldavate finantsvarade ja -kohustiste õiglase väärtusena kasutatakse börsi sulgemishinda, kui see jääb ostu- ja müüginoteeringu vahele. Kui sulgemishind ei jää antud vahemikku, määrab fondivalitseja õiglase väärtusena hinna ostu- ja müügihinna vahel, mis kõige täpsemalt väljendaks konkreetse väärtpaberi õiglast väärtust.

Fondi varade väärtuse määramise aluseks on AS-i LHV Varahaldus juhatus poolt kinnitatud „LHV Varahalduse investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise eeskiri“, millega määratakse reguleeritud turgudel kaubeldavate, reguleeritud turul mittekaubeldavate ja muude Fondi finantsvarade ja -kohustiste määramise põhimõtted.

Börsil kaubeldava investeerimisfondi aktsia või osaku väärtus määratakse samamoodi nagu börsil kaubeldava aktsia väärtus. Börsil mittekaubeldava lepingulise fondi osaku väärtus määratakse viimase teadaoleva tagasivõtmishinna alusel või kui hind ei ole kättesaadav, siis fondi puhasväärtuse põhjal. Börsil kaubeldava võlaväärtpaberi väärtus määratakse vastavalt reguleeritud turu viimasele teadaolevale ostunoteeringule (last bid-price).

Kui instrumentide õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärset hinnata, võidakse neid kajastada soetusmaksumuses või määrab õiglase väärtuse fondivalitseja juhatus kasutades hindamismeetodeid. Fondivalitseja kasutab omapoolse õiglase väärtuse määramisel erinevaid hindamismeetodeid, mis hõlmavad sõltumatute osapoolte vahel hiljuti toimunud turutehinguid, viiteid teistele, ligikaudselt samasugustele instrumentidele, diskonteeritud rahavoo analüüsi ja optioonide hindamise mudeleid ja muid hindamismeetodeid tuginedes võimalikult palju turuinfole ja võimalikult vähe firmapõhistele sisenditele.

2.6 Tasaarveldamine

Finantsvarasid ja -kohustisi tasaarveldatakse ja näidatakse finantsseisundi aruandes netosummas ainult juhul, kui Fondil on selleks juriidiline õigus ning kavatsus need varad ja kohustised tasaarveldada või realiseerida samaaegselt. Fond ei ole aruande- ega võrreldaval perioodil varade ja kohustiste tasaarveldamist rakendanud.

2.7 Finantsvarade väärtuse langus

Kui Fondil on finantsvarasid, mida ei kajastata nende õiglase väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruandes, vaid amortiseeritud soetusmaksumuses, siis hinnatakse igal aruande kuupäeval, kas esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et varade väärtus võib tegelikkuses olla vähenenud võrreldes nende varade bilansilise väärtusega. Finantsvara väärtuse langemisele võivad viidata:

- väärtpaberi emitendi finantsraskused, viited emitendi võimalikule pankrotile
- väärtpaberi intressi- või põhiosamaksete maksmata jätmine või hilinenud maksmine
- finantsvara aktiivse turu kadumine
- teised olulised sündmused, mis võivad viidata varade väärtuse langusele.

Allahindluse nõuded põhinevad oodatava krediidikahjumi (ECL) mudelil. Oodatav krediidikahjum vähendab vara bilansilist väärtust, kahjumit kajastatakse tulude ja kulude aruandes. Krediidiriski ja ECL hindamine bilansipäeval on erapooletu ja tõenäosustega kaalutud ning sisaldab kogu saadaolevat informatsiooni, mis on asjakohane hinnangu andmiseks – sh informatsiooni toimunud sündmustest, praegustest tingimustest ning mõistlikke prognoose tulevikusündmustest ja majandustingimustest. ECL arvutuste hindamisel kasutatakse nii mudeleid kui ekspert-hinnanguid.

Vastavalt IFRS 9 tugineb oodatav krediidikahju leidmine kolmele allahindlusfaasile.

- Toimivad varad (faas 1) – puuduvad märkimisväärsed krediitkvaliteedi halvenemise tunnused. Kajastatakse kahjum, mis eeldatavasti võiks tekkida järgneva 12 kuu jooksul (12 kuu ECL).
- Alatoimivad varad (faas 2) – krediidirisk on arvele võtmisest alates oluliselt suurenenud. Kajastatakse kahjum, mis eeldatavasti võiks tekkida kogu tema eluea jooksul (eluea ECL).

- Mittetoimivad varad (faas 3) – maksejõuetus. Kajastatakse (täiendav) kahjum, mis eeldatavasti võiks tekkida kogu eluea jooksul.

ECL arvutatakse funktsioonina makseviituse tõenäosusest (PD), kahjumäärast antud makseviituse vm kahjujuhtumi tekkimise korral (LGD) ning suuruselt antud hetkel (EAD).

2.8 Intressid

Intressitulud ja -kulud kajastatakse tulude ja kulude aruandes, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Sisemine intressimäär on määr, mis diskonteerib eeldatava rahavoo täpselt läbi finantsinstrumendi eeldatava eluea finantsvara bilansilise väärtuseni. Efektivse intressimäära arvutamisel hindab Fond rahavooge, arvestades finantsinstrumendi kõiki lepingulisi tingimusi, kuid ei arvesta tulevasi krediidikahjumeid. Intressitulu finantsvaradelt, mis on klassifitseeritud õiglaselt väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande, kajastatakse eraldi real „Intressitulu“.

2.9 Dividendid

Dividendid võetakse arvele esimesel päeval, mil aktsia kaupleb ilma dividendita (ex-dividends date), arvestades välja kuulutatud dividendimäära, Fondi poolt omatavate aktsiate arvu aktsionäride nimekirja fikseerimise päeval ning rakendatavat maksumäära. Dividendinõue eemaldatakse aktivest vastava rahasumma laekumisel Fondi. Enammakstud maksud dividendidelt jäetakse aktivest üles, kuni summad laekuvad Fondi. Dividenditulu finantsvaradelt, mis on klassifitseeritud õiglaselt väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande, kajastatakse eraldi real „Dividenditulu“.

2.10 Viitlaekumised

Viitlaekumiste all kajastatakse üldiselt dividendinõuded (vt arvestuspõhimõtte "Dividendid"), tekkepõhiselt arvestatud, kuid laekumata tulud, sh intressid ja intressi iseloomuga nõuded ning müügitehingud, mille väärtuspäev on hiljem kui bilansipäev.

2.11 Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalendid all kajastatakse nõudmiseni hoiuste saldod pangakontodel, üleõhoiuste saldod ning kuni 3-kuulisi tähtajalisi hoiuseid.

Üleõhoiustelt laekunud intressid kajastatakse tulude ja kulude aruandes real „Intressitulu“.

2.12 Tähtajalised hoiused

Tähtajaliste hoiuste all kajastatakse krediidasutustes hoitavaid hoiuseid. Tähtajalistelt hoiustelt arvestatud kuid hindamispäevaks laekumata intressid kajastatakse finantsseisundi aruandes real „Tähtajalised hoiused“ ning tulude ja kulude aruandes real „Intressitulu“.

2.13 Investeerimisfondi puhasväärtuse arvutamine

Fondi vara puhasväärtus määratakse kindlaks lähtudes investeerimisfondide seadusest, Rahandusministri kehtestatud Investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise korral, AS-i LHV Varahaldus (fondivalitseja) sisemistest avaldatud ja protseduurireeglitest ning Fondi tingimustest.

Fondi vara puhasväärtuse (NAV) määramiseks arvutatakse välja Fondi koguvarade turuväärtus ning lahutatakse sellest Fondi kohustised. Osaku puhasväärtus saadakse kogupuhasväärtuse jagamisel ringluses olevate osakute arvuga.

2.14 Valitsemistasu

Valitsemistasu on fondivalitsejale makstav tasu Fondi valitsemise eest. Valitsemistasu määr on 1,2% aastas Fondi varade turuväärtusest. Valitsemistasu määr vähendatakse vastavalt õigusaktides sätestatule. Vähendamise ulatus sõltub fondivalitseja valitsetavate kõigi kohustuslike pensionifondide vara väärtuse summast. Valitsemistasu vähendamise alampiirmäär on maksimaalselt 0,4%. Valitsemistasude määrasid vähendatakse iga kalendriaasta 1. veebruarist alates, kusjuures Valitsemistasu määr vähendav kordaja leitakse kord kalendriaastas kohustuslike

pensionifondide 1. jaanuarile järgneva teise tööpäeva vara väärtuse seisuga ja määratakse täpsusega vähemalt kaks kohta pärast koma. Kohaldatav valitsemistasu määr on toodud fondivalitseja veebilehel.

Kohaldatav valitsemistasu oli perioodil 01.02.2020 kuni 31.01.2021 0,60%, perioodil 01.02.2021 kuni 31.01.2022 0,576% ning alates 01.02.2022 kuni käesoleva ajani on kohaldatav valitsemistasu määr 0,624%.

Valitsemistasu arvestatakse Fondi varade turuväärtusest maha igapäevaselt ning makstakse välja hiljemalt aruandekuule järgneva kuu viimasel pangapäeval.

2.15 Tehingutasud

Tulude ja kulude aruandes on real „Tehingutasud“ all tekkepõhiselt kajastatud Fondi arvel tehtavate tehingutega vahetult seotud ülekandekulud ja teenustasud.

2.16 Osakute märkimine

Osakute märkimine toimub vastavalt Fondi emissiooniprospetsis kirjeldatud tingimustele.

Alates 01. juulist 2020 kuni 31. augustini 2021 on teise sambasse sotsiaalmaksu arvelt tehtavad 4% sissemaksed peatatud. 2020. aasta oktoobrikuu jooksul sai esitada sissemaksete ajutise katkestamise avaldust, millega peatatakse ka oma palgalt 2% kogumispensioni makse tegemised vastaval perioodil. Nendele, kes jätkavad oma 2% makseid ajal, mil sotsiaalmaksu arvelt 4% teise sambasse ei maksta, see 4% hiljem kompenseeritakse. Aastate 2023–2024 jooksul tehakse nendele inimestele teise sambasse riigi poolt täiendavad kanded. Kompenseeritava summa suurus sõltub sellest, kui palju sissemaksete ajutise katkestamise ajal inimene teise sambasse sissemakseid tegi: igaühele makstakse tema teise sambasse kaks korda nii palju, kui ta nimetatud ajavahemikul ise sisse maksis pluss saamatajäänud tootlus keskmise pensionifondi tootluse ehk EPI indeksi järgi arvutatuna. Alates 01.09.2021 on taas II samba pensionimaksed isikutel 2% ja riigil 4%.

2.17 Osakute vahetamised, väljamaksed osakuomanikele, märkimis- ja tagasivõtmistasu

Osakuomanikul on õigus vahetada Osakud teise kohustusliku pensionifondi osakute vastu, kui vahetamine ei ole õigusaktide alusel keelatud. Pensionifondi vahetamisel Osakuomanikule väljamakseid ei tehta. Osakute vahetamisel makstakse Osakuomaniku arvel tagasivõtmistasu.

Väljamaksed pensionifondist toimuvad vastavalt kogumispensionide seaduse 2. peatüki 8. jaos sätestatule. Osakuomanikul tekib õigus kohustusliku kogumispensioni väljamaksetele vanaduspensioniiikka jõudmisest arvates. Sõltuvalt kogutud osakute väärtusest on osakuomanikul õigus sõlmida kogumispensioni saamiseks kindlustusandjaga pensionileping, leppida pensionifondivalitsejaga kokku fondipension või taotleda ühekordset väljamakset pensionifondist.

Alates 01.01.2021 on võimalik peatada sissemaksed kogumispensioni teise sambasse või teisest sambast üldse täielikult väljuda. Mõlemal juhul on tagajärjeks II sambast vähemalt järgmised 10 aastat eemale jäämine. Kui esitatud II sambast väljumisavaldust on võimalik tühistada käimasoleval avalduste esitamise neljakuulisel perioodil (detsember-märts; aprill-juuli; august-november) ja ka väljumisavalduse esitamisele järgneval neljakuulisel perioodil, siis maksete peatamise avaldust saab tühistada vaid käimasoleval neljakuulisel avalduste esitamise perioodil. II sambast väljumisel tehakse väljamakseid 3x aastas – detsembrist märtsini väljumisavalduse esitanutele septembri esimesel tööpäeval, aprillist juulini väljumisavalduse esitanutele jaanuari esimesel tööpäeval ja augustist novembrini väljumisavalduse esitanutele mai esimesel tööpäeval. Pensionärid ja eelpensionärid saavad II sambast väljumisel raha kätte soodsama maksumääraga juba järgmise kuu keskpaigas.

Aastast 2010 ei võta fondivalitseja osakute väljalaskmisel väljalasketasu. Osakute tagasivõtmistasu piirmäär oli kuni 31.01.2017 1% osaku puhaväärtusest, kuid alates 01.02.2017 osaku tagasivõtmistasu ei võeta.

2.18 Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesis bilansipäeva ja raamatupidamise aastaaruande koostamise päeva vahel, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud asjaoludega (täpsem informatsioon lisas 8).

Lisa 3 Finantsriskide juhtimine

Fond investeerib oma vara vastavalt Fondi investeerimiseesmärkidele erinevatesse väärtpaperitesse, tuletisinstrumentidesse ja hoiustesse.

Fondi investeerimisega kaasnevad mitmesugused riskid, mis võivad mõjutada investeringu tootlust. Fondi minevikutootlus ei tähenda lubadust Fondi järgmiste perioodide tulude kohta. Fondi investeerimispoliitikast tulenevalt võib osaku puhasväärtus kõikuda. Fond võib teenida nii kasumit kui ka kahjumit. Investor peaks arvestama sellega, et tulevikus ei pruugi ta Fondist tagasi saada kogu sinna investeeritud summat. Mida lühem on investori investeringu kestus Fondis, seda tõenäolisem on kaotuse võimalus.

Fondijuht investeerib Fondi vara vastavalt Fondi investeerimiseesmärkidele, arvestades seejuures Investeerimisfondide seaduse ja Fondi tingimuste ja prospektiga seatud investeerimispiiranguid. Investeerimispiirangutest kinnipidamist jälgitakse igapäevaselt, nende ületamise korral võtab fondijuht kasutusele meetmed nende likvideerimiseks.

Fondi investeerimispoliitikast tulenevalt on Fond eelkõige avatud järgmistele riskidele:

- **tururisk**
- **krediidirisk**
- **likviidsusrisk**
- **kapitalirisk**

3.1 Tururisk

Tururisk väljendab potentsiaalset kahju, mis võib tekkida finantsinstrumentide tulevaste rahavoogude õiglase väärtuse muutusest tulenevalt muutustest intressimäärades, valuutakurssides ja aktsiahindades.

Tururiski vähendamiseks hajutatakse investeringuid erinevate emitentide, riikide ja piirkondade vahel ning võidakse kasutada tuletisinstrumente.

Väärtpaperiturgudel toimuvat jälgitakse igapäevaselt. Turusituatsiooni muutumisel võidakse vajadusel investeringutes teha muudatusi, näiteks muuta võlakirjade osakaalu Fondi koguinvesteringutes või asendada osa võlakirju teist tüüpi võlakirjadega jne.

Fondi investeringud aruandepäeva seisuga on toodud Investeeringute aruandes.

Intressimäära risk

Intressimäära risk tuleneb võimalusest, et muutused intressimäärades mõjutavad tuleviku rahavoogusid või finantsinstrumendi õiglast väärtust. Suurem osa intressiriskist tuleneb investeringutest võlainstrumentidesse.

Tabelis esitatud tundlikkuse analüüs näitab põhjendatud võimalike intressimäärade muutuste mõju Fondi kasumlikkusele tulenevalt kahest aspektist:

- aruandeperioodi lõpu seisuga hoitavate ujuva intressimääraga finantsinstrumentide (võlakirjad) neto intressitulu aastane muutus
- aruandeperioodi lõpu seisuga hoitavate fikseeritud intressimääraga finantsinstrumentide (raha ja raha ekvivalendid, tähtajalised hoiused ja võlakirjad) õiglase väärtuse aastane muutus

Intressimäärade muutuse mõju tulude ja kulude aruandele	Muutus baaspunktides	Intressitulu muutus (EUR)	Õiglase väärtuse muutus (EUR)
31.12.2022			
EUR	+/- 20	+/- 44 707	+/- 1 080
31.12.2021			
EUR	+/- 20	+/- 37 098	+/- 146
USD	+/- 20	+/- 68	+/- 0

Järgnev tabel analüüsib Fondi avatust intressiriskile. Fondi intressiteenivad varad on kajastatud põhisummades ja kategoriseeritud järgmise intressi ümberhindamise järgi. Summad tabelis on esitatud eurodes.

31.12.2022	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku põhi-summades	Turumuutus- te mõju ja kogune- nud intress	Allahind- lused	Kokku
Varad								
Raha ja raha ekvivalendid ning tähtajalised hoiused	1 670 993	0	0	0	1 670 993	0	0	1 670 993
Finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande:								
Võlakirjad	4 808 000	100 000	8 226 000	9 529 000	22 663 000	-1 944 399	0	20 718 601
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	0	0	3 000 000	4 740 000	4 740 000	13 752	-11 715	4 742 037
Kokku	6 478 993	100 000	11 226 000	29 073 993	29 073 993	-1 930 647	-11 715	27 131 631

31.12.2021	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku põhi-summades	Turumuutus- te mõju ja kogune- nud intress	Allahind- lused	Kokku
Varad								
Raha ja raha ekvivalendid ning tähtajalised hoiused	3 189 075	1 001 227	0	0	4 190 302	0	-8 078	4 182 224
Finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande:								
Võlakirjad	7 463 047	9 309 000	7 376 000	850 000	24 998 047	549 610	0	25 547 657
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	0	0	300 000	3 240 000	3 540 000	1 239	-4 525	3 536 714
Kokku	10 652 122	10 310 227	7 676 000	4 090 000	32 728 349	550 849	-12 603	33 266 595

Valuutarisk

Valuutarisk on risk, et finantsinstrumendi väärtus muutub tulenevalt muutustest valuutakurssides. Fond kasutab valuutariski maandamiseks tulefinstrumente. Avatud valuutaposisiooni jälgib fondijuht igapäevaselt. Vastavalt Fondi tingimustele võib Fond hoida avatud valuutaposisiooni maksimaalselt 50% Fondi vara väärtusest. Erinevates valuutades denomineeritud varad ja kohustised on tabeli veergudes toodud eurodes vastavalt bilansipäeval kehtinud Euroopa Keskpanga vahetuskursile. Fondil on finantskohustised ainult eurodes.

Avatud valuutaposisioonide kontsentreerumine

31.12.2022	EUR	USD	CHF	Kokku
Valuutariski kandvad varad				
Raha ja raha ekvivalendid	1 670 993	0	0	1 670 993
Finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande:				
Võlakirjad	20 718 601	0	0	20 718 601
Aktsiad	968	0	0	968
Fondiosakud	432 979	0	1 336 391	1 769 370
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	4 742 037	0	0	4 742 037
Viitlaekumised	16 325	0	0	16 325
Valuutariski kandvad varad kokku	27 581 903	0	1 336 391	28 918 294

Valuutariski kandvad kohustised

Muud kohustised	-15 411	0	0	-15 411
Valuutariski kandvad kohustised kokku	-15 411	0	0	-15 411

Avatud valuutaposisioon	27 566 492	0	1 336 391	28 902 883
--------------------------------	-------------------	----------	------------------	-------------------

31.12.2021	EUR	USD	CHF	Kokku
Valuutariski kandvad varad				
Raha ja raha ekvivalendid	3 189 075	0	0	3 189 075
Tähtajalised hoiused	993 149	0	0	993 149
Finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande:				
Võlakirjad	24 916 137	631 520	0	25 547 657
Aktsiad	365	0	0	365
Fondiosakud	471 869	0	0	471 869
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	3 536 714	0	0	3 536 714
Viitlaekumised	191	0	0	191
Valuutariski kandvad varad kokku	33 107 500	631 520	0	33 739 020

Valuutariski kandvad kohustised

Muud kohustised	-16 505	0	0	-16 505
Valuutariski kandvad kohustised kokku	-16 505	0	0	-16 505

Avatud valuutaposisioon	33 090 995	631 520	0	33 722 515
--------------------------------	-------------------	----------------	----------	-------------------

Aruandeperioodi lõpu seisuga puuduvad finantsvarad muudes valuutades.

3.2 Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on võimalus, et turu madala likviidsuse tõttu ei ole Fond võimeline ostma või müüma väärtpabereid soovitud hinnatasemel ning seetõttu ei ole võimalik järgida Fondi investeerimispoliitikat ja/või ei saa rahuldada kõiki osakute lunastusnõudeid õigel ajal, seda eriti olukorras, kus mitmeid suuri lunastusordereid on kogunenud samaaegselt.

Likviidsusrisk võib samuti suureneeda tururiski ja krediidiriski suurenemisega raskes turuolukorras, näiteks majanduslanguse korral.

Likviidsusrisiki juhtimiseks fondivalitseja:

- Jälgib fondi lühi- ning pikaajalist likviidsusvajadust, sh osakuomanike prognoositavat fondist väljumist läbi osakute vahetamise või II sambast väljumise avalduse;
- On kehtestanud lisaks õigusaktidest ning fondi dokumentidest tulenevatele investeerimispiirangutele (fondi varast võib investeerida maksimaalselt 50% Fondi vara väärtusest turuvälistesse väärtpaberitesse) sisemisi piiranguid ja puhvreid madala likviidsusega või ebalikviidsetesse instrumentidesse investeerimisele;
- On sõlminud lepingud, mis võimaldavad fondivalitsejal vajadusel kasutada arvelduskrediiti.

Investeeringud on jaotatud likviidseteks ja ebalikviidseteks fondivalitseja sisemise hinnangu alusel vastavalt sellele, kui kiiresti on instrumenti võimalik õiglase hinnaga võõrandada. Likviidseteks on loetud instrumendid ja positsioonid, mille võõrandamine võtab fondivalitseja hinnangul aega kuni kolm pangapäeva. Ebalikviidseteks instrumendid on omakorda jaotatud kaheks - instrumendid, mida on võimalik fondivalitseja hinnangul võõrandada õiglase hinnaga kuni 2 nädala jooksul ning instrumendid, mida ei ole.

Fondi finantsvarad kogusummas 22 836 979 eurot (2021. a: 28 771 630 eurot) on fondijuhi hinnangul likviidsed, kuna Fondi positsiooni on võimalik kuni 3 pangapäevaga turutingimustel realiseerida. Ebalikviidseks on loetud ka investeringud sellistesse reguleeritud turul kaubeldavatesse instrumentidesse, mille puhul kogu fondi investeringut ei ole fondijuhi parimal hinnangul võimalik korraga realiseerida.

Alljärgnevas tabelis on toodud mittelikviidsete väärtpaperite info, mille realiseerimine võib võtta rohkem kui 2 nädalat:

Mittelikviidsed väärtpaperid	31.12.2022	31.12.2021
Võlakirjad		
ALTUMG 1.3% 17/10/24	878 205	937 412
BIGBANK 7.5% 16/05/2032	706 563	0
Coop Pank AT1 10% Perpetual	200 000	0
Kodu Kvartal 8.5% 08/07/2025	305 950	0
Liven Kodu 10 8% 30/06/2026	300 000	300 000
Riigi Kinnisvara 1.61% 09/06/27	2 400 107	2 400 107
Siauliu Bankas 23/12/29	841 132	841 132
Võlakirjad kokku	5 631 957	4 478 651
Aktsiad		
VH Agent 003 osa	501	365
VH Agent 004 osa	468	0
Aktsiad kokku	968	365
Fondiosakud		
EFTEN Real Estate Fund 5	432 979	471 869
Fondiosakud kokku	432 979	471 869
Kokku	6 065 904	4 950 885

Kinnisvarafondide tingimuslike kohustistena on kajastatud prognoositud sissemakseid, mille täpne suurus ja tekkimise aeg sõltub vastava fondi fondivalitsejast ning mida ei ole bilansipäeva seisuga võimalik täpselt hinnata.

Fondi tingimuslikud kohustised järgmise 10 aasta jooksul:

Investeeringu tüüp	31.12.2022	31.12.2021
Investeeringud kinnisvara fondidesse	604 864	528 131
Kokku	604 864	528 131

Fondil ei ole kindla lunastustähtajaga finantskohustisi, mistõttu ei ole siinkohal esitatud ka Fondi kohustiste ja nende kohustiste kattets hoitavate varade struktuuri tähtaegade lõikes. Fondi bilansipäeva finantskohustiste maksetähtajad on kuni 1 kuu, kuid tulenevalt Fondi likviidsete finantsvarade mahust suudab Fond finantskohustisi täita.

3.3 Krediidirisk

Krediidirisk on võimalik kahju, mille võib põhjustada finantsinstrumendi vastaspoolte võimetus oma kohustisi täita. Fond järgib sisemisi protseduurireegleid vastaspoolte valimisel ning fondijuht jälgib regulaarselt vastaspoolte krediidireitinguid, uudisvoogu ja finantsaruandeid. Fondijuht esitab kord kuus mitte-kvantitatiivsete riskide ülevaate riskijuhtimise üksusele ja juhatusele, mis sisaldab ka vastaspooltega toimunud olulisi sündmusi.

Korrigeeritud soetusmaksumuses hinnatud finantsvaradele leitakse allahindlus, mis baseerub oodatava krediidiriski (ECL) mudelil. ECL mudeli eesmärgiks on arvutada 12 kuu ja eluea oodatav krediidikahjum vastavalt finantsvara allahindlusfaasile. IFRS 9 kehtestab kolme-faasilise mudeli väärtuse languse määramiseks vastavalt krediidikvaliteedi muutusele peale esmast arvele võtmist. Finantsinstrument, mis ei ole esmasel kajastamisel krediidikahjumiga, klassifitseeritakse Faasi 1 ning ECL mõõdetakse summas, mis on võrdne 12-kuulise osaga kogu oodatava eluea krediidikahjumist. Kui on toimunud oluline krediidiriski suurenemine alates esmasest arvele võtmisest, klassifitseeritakse finantsinstrument Faasi 2. Juhul kui finantsinstrument on krediidikahjumiga, liigitatakse see Faasi 3. Faasi 2 ja 3 kuuluvate instrumentide puhul arvutatakse ECL kogu nende eluea jooksul oodatava krediidikahjumi põhjal. Aruandekuupäeva seisuga liigituvad kõik korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad Faasi 1.

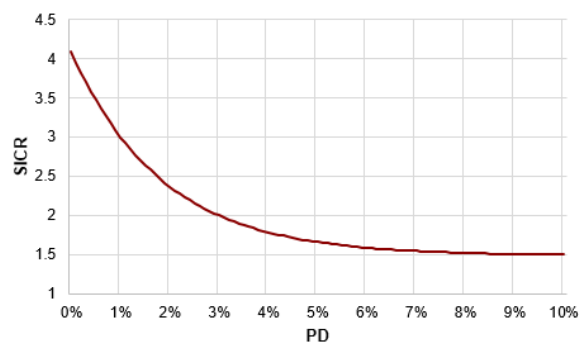
Olulise krediidiriski suurenemise hindamisel võrreldakse algset eluea PD ja aruandluse hetkel kehtivat eluea PD.

Selleks, et finantsvara liiguks järgmise allahindlusfaasi, peab eluea PD olema suurenenud rohkem kui 100 bps ning samaaegselt täitma tingimust

$$PD_{\text{life}}/PD_{\text{life(aligne)}} > 1,4885 + \exp \cdot (0,9549 - 54,173 \cdot PD_{\text{life(aligne)}}).$$

Lisaks võib ilmnedu krediidiriski suurenemine olulise tähtsusega lepingutingimuste rikkumisel.

Valemi illustreerimiseks on kujutatud graafikul SICR graafikukõver. SICR kõver näitab mitu korda peab olema PD kasvanud, et finantsvara liiguks järgmise allahindlusfaasi. Lisaks kõverale peab PD suurenemine olema vähemalt 100 bps.

SICR kõver: Esialgse PD ja olulise piirmäära suhe (PD kasv kordades) olulise krediidiriski suurenemise identifitseerimiseks.

Kasutatud ECL mudel järgib marginaalkahjumite summa lähenemist, kus ECL arvutatakse marginaalkahjumite summast, mis ilmnevad igas ajaperioodis (kuus) aruandekuupäevast alates. Marginaalkahjumid tulenevad individuaalsetest riskiparameetritest (PD, LGD, EAD), mis prognoosivad võlgnevuse jääke ja kahjumeid maksejõuetuse puhul ning iga perioodi maksejõuetuse tõenäosust.

ECL arvutused põhinevad järgmistel komponentidel:

- Maksejõuetuse tõenäosus (PD) on hinnang, kui suure tõenäosusega kindlaksmääratud aja jooksul instrument muutub maksejõuetuks.
- Võlgnevuse suurus maksejõuetuse hetkel (EAD) on hinnang tulevikus maksejõuetuse tekkimise hetkel kehtivale eeldatavale nõudesummale, mis võtab arvesse aruandekuupäevale järgnevat oodatavat muutust, sh põhiosa ja intressimaksed.
- Kahjumäär maksejõuetuse korral (LGD) on hinnang maksejõuetusest tingitud kahjule. See põhineb saadaolevate rahavoogude ja oodatavate rahavoogude vahele. LGD kajastatakse protsendina EAD-st.
- Diskontomäär kasutatakse oodatava kahjumi diskonteerimiseks nüüdisväärtusele aruandekuupäeva seisuga.

Igale korrigeeritud soetusmaksumuses hinnastatavale finantsvarale leitakse krediidireiting, kasutades sisemist reitingumudelit. Antud reitingumudel seob vastaspoole finantsseisu ja äririski hinnangu võimaliku maksejõuetuse tõenäosusega. Krediidiriski mudelist saadud 12 kuu PD rekaliibreeritakse tulevikku vaatavaks 12 kuu hinnanguks arvestades vastavaid makrostsenaariume. Vastavad makronäitajad, mida mudelis kasutatakse indekse kujul, sisaldavad hinnangut olemasolevale majanduskeskkonnale. Kasutades maksejõuetuse kõverat, konverteeritakse saadud 12 kuu PD hinnang eluea PD-ks selliselt, et tulemuseks on konkreetse finantsinstrumendi oodatav maksejõuetus igal tulevasel ajahetkel kuni oodatava eluea lõpuni. Arvestades makrostsenaariumite indekseid, saadakse kõik tulevased PD-d kõikidele makromajanduslikele stsenaariumitele.

Maksejõuetusel tekkiv kahjumäär (LGD) arvutatakse vastava tagatise hinnangulise kiirrealiseerimisväärtuse põhjal. LGD mudelis arvestatakse tagatiseks nii võlakirja tingimustes fikseeritud tagatised kui ka kaudsed tagatised (nt riigi vahendid). Arvestades makromajanduslike stsenaariumitega, saadakse igale allahindlusstsenaariumile vastavad LGD määrad.

Tulevikku vaatava informatsiooni lisamiseks ECL mõõtmiseks, arvutatakse tõenäosusega kaalutud ECL summa vastavalt kolmele allahindlusstsenaariumile (baas, positiivne ja negatiivne). Majandusliku stsenaariumite kaalud seisuga 31.12.2022 on järgmised: baasstsenaarium 60%, negatiivne stsenaarium 25% ja positiivne stsenaarium 15%.

Matemaatiliselt võrdub oodatav krediidikahju vastava ajaperioodi (12 kuud või eluea) PD, LGD, EAD ja diskontomäärade korrutiste summaga, arvestades konkreetsete majanduslike stsenaariumite tõenäosusi.

$$ECL = p_{baas} \cdot ECL_{baas} + p_{pos} \cdot ECL_{pos} + p_{neg} \cdot ECL_{neg} \quad \text{ja} \quad ECL_T = \sum_t PD_t \cdot LGD_t \cdot EAD_t \cdot d_t,$$

kus:

ECL_T – ajaperioodi T (12 kuud või eluea) ECL, leitakse iga stsenaariumi kohta ($ECL_{baas}, ECL_{pos}, ECL_{neg}$);

PD_t – maksejõuetuse tõenäosus kuu t puhul, leitakse igale stsenaariumile;

LGD_t – oodatav kahjumäär kuu t puhul, leitakse igale stsenaariumile;

EAD_t – laenujääk kuu t seisuga;

d_t – diskontomäär;

$p_{baas}, p_{pos}, p_{neg}$ – vastava stsenaariumi tõenäosused.

Fond järgib krediidiriski juhtimisel õigusaktides ja Fondi tingimustes välja toodud piiranguid. Järgitavateks piiranguteks on:

- Fondi võlakirjakontsentratsioon ühe emitendi kohta sõltub emitendi tüübist: vastavate keskvalitsuste või rahvusvaheliste organisatsioonide poolt emiteeritud võlakirjadesse maksimaalselt 35% Fondi vara väärtusest; muude emitentide puhul 10% Fondi vara väärtusest;
- Fond võib hoiustada ühe krediidasutuse hoiustesse maksimaalselt 20% Fondi vara väärtusest.

Tabelis on välja toodud Fondi maksimaalne avatus krediidiriskile, lähtuvalt instrumentide bilansilistest väärtustest. Fondis ei ole ühtegi võlakirja, mis oleks ületähtaegne oma põhiosa või intressimaksetega. Fond ei ole pantinud oma finantsvara.

	31.12.2022	31.12.2021
Raha ja raha ekvivalendid ning tähtajalised hoiused	1 670 993	4 182 224
Viitlaekumised	16 325	191
Võlakirjad õiglasest väärtusest muutusega läbi tulude ja kulude aruande	20 718 601	25 547 657
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	4 742 037	3 536 714
Kokku	27 147 956	33 266 786

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastavate finantsvarade (võlakirjad ja tähtajalised hoiused) jaotus sisemise reitingu järgi koos oodatava krediidikahjuga.

31.12.2022	Reiting	Turväärtus	12 kuu ECL	Kogu ECL	Kokku
madal krediidirisk	4	0	0	0	0
madal krediidirisk	5	3 241 240	-3 819	0	3 237 421
madal krediidirisk	6	200 000	-1 208	0	198 792
keskmine krediidirisk	7	1 312 512	-6 688	0	1 305 824
keskmine krediidirisk	8	0	0	0	0
Kokku		4 753 752	-11 715	0	4 742 037

31.12.2021	Reiting	Turväärtus	12 kuu ECL	Kogu ECL	Kokku
madal krediidirisk	4	0	0	0	0
madal krediidirisk	5	3 241 240	-3 969	0	3 237 271
madal krediidirisk	6	0	0	0	0
keskmine krediidirisk	7	1 301 227	-8 635	0	1 292 592
keskmine krediidirisk	8	0	0	0	0
Kokku		4 542 467	-12 604	0	4 529 863

Standard & Poor's / Moody's reitingute lõikes jagunevad Fondi investeeringud börsil noteeritud võlakirjadesse:

	31.12.2022	31.12.2021
AAA / Aaa	11.77%	29.87%
AA+ / Aa1	0.42%	0.96%
AA / Aa2	3.91%	10.91%
AA- / Aa3	5.68%	4.00%
A+ / A1	0.00%	0.25%
A / A2	0.00%	1.47%
A- / A3	0.00%	0.00%
BBB+ / Baa1	27.17%	21.34%
BBB / Baa2	18.62%	10.85%
BBB- / Baa3	8.63%	8.24%
Reitinguta	17.66%	12.11%
Kokku	100.00%	100.00%

Raha ja deposiitide krediidirisk on marginaalne. Nõudmiseni kontol olev raha asub depoopangas, mille emattevõtte krediitireiting on A+ (Standard&Poor's) ning deposiitide sõlmimisel on lähtunud eelkõige vastaspoolte usaldusvärsusest.

3.4 Riski kontsentratsioon

Riski kontsentratsioon on liigne sõltuvus ühest konkreetsest mõjurist. Kontsentratsiooniriski vähendamiseks hajutatakse Fondi investeeringuid erinevate piirkondade ja sektorite vahel.

Regioonide lõikes jagunevad Fondi finantsvarad järgnevalt:

	31.12.2022	31.12.2021
Euroopa	100.00%	86.97%
sellest Balti riigid	55.07%	51.70%
Põhja-Ameerika	0.00%	3.30%
Aasia arenevad turud	0.00%	0.00%
Lähis-Ida	0.00%	1.87%
Vaikse ookeani piirkond	0.00%	7.86%
Kokku	100.00%	100.00%

Sektorite lõikes jagunevad Fondi finantsvarad järgnevalt:

	31.12.2022	31.12.2021
Kestvuskaubad	0.00%	0.00%
Energia	0.97%	0.00%
Finantssektor	51.49%	43.38%
Valitsus	24.37%	34.54%
Informatsioonitehnoloogia	2.25%	0.45%
Fondid	9.09%	1.40%
Telekommunikatsiooniteenused	0.00%	0.00%
Kommunaalteenused	2.99%	7.89%
Muu	5.74%	12.34%
Kokku	100.00%	100.00%

Lisa 4 Kapitali juhtimine

Fondi kapital koosneb tema netovaradest ehk Fondi osakute emiteerimisest saadud rahast ja Fondi kasumist. Fondi kapital muutub regulaarselt tulenevalt uute osakute emiteerimisest ning kolm korda aastas on Fondi osakuomanikel võimalus fonde vahetada ja Fondist väljuda. Fondijuht monitorib oodatavaid raha sisse ja väljavooge eesmärgiga tagada piisav likviidsuspuhver osakute lunastuseks (vt ka lisa 3.2).

Lisa 5 Finantsvarade ja –kohustiste õiglase väärtus

Fondi finantsvarade ja –kohustiste bilansiline väärtus vastab valdavalt nende õiglasele väärtusele, arvestades kasutatavate hindamistehnikate erisusi. Õiglasel väärtusel mõõdetavate varade hierarhiast tulenevalt kasutatavast hindamistehnikast annab ülevaate järgnev tabel:

31.12.2022	1. tase	2. tase	3. tase	Õiglase väärtus
Finantsvarad õiglasel väärtusel muutusega läbi tulude ja kulude aruande				
Aktsiad	968	0	0	968
Võlakirjad	20 718 601	0	0	20 718 601
Fondiosakud	1 336 391	0	432 979	1 769 370
Finantsvarad õiglasel väärtusel muutusega läbi tulude ja kulude aruande kokku	22 055 960	0	432 979	22 488 939
	1. tase	2. tase	3. tase	Raamatupidamisväärtus
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses				
Võlakirjad	0	4 742 037	0	4 742 037
Viitlaekumised	16 325	0	0	16 325
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses kokku	16 325	4 742 037	0	4 758 362
	1. tase	2. tase	3. tase	Õiglase väärtus
31.12.2021				
Finantsvarad õiglasel väärtusel muutusega läbi tulude ja kulude aruande				
Aktsiad	365	0	0	365
Võlakirjad	25 547 657	0	0	25 547 657
Fondiosakud	0	0	471 869	471 869
Finantsvarad õiglasel väärtusel muutusega läbi tulude ja kulude aruande kokku	25 548 022	0	471 869	26 019 891
	1. tase	2. tase	3. tase	Raamatupidamisväärtus
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses				
Võlakirjad	0	3 536 714	0	3 536 714
Viitlaekumised	191	0	0	191
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses kokku	191	3 536 714	0	3 536 905

Fond kajastab kauplemiseks hoitavaid finantsvarasid õiglasel väärtusel muutusega läbi tulude ja kulude aruande. Raha ja raha ekvivalendid, tähtajalised hoiused ning noteerimata võlakirjad, mis ei ole aktiivsel turul kaubeldavad, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Fond kategoriseerib finantsinvesteeringud sõltuvalt nende ümberhindlusest kolmele eri tasemele:

1. tase – finantsinvesteeringud, mida hinnatakse börsil või muul aktiivsel turul noteeritud hinnas
2. tase – finantsinstrumendid, mida hinnatakse hindamistehnikatega, mis põhinevad jälgitavatel sisenditel (sarnaste tehingute kursid ja intressikõverad)
3. tase – finantsinstrumendid, mille ümberhindluseks kasutatavad hindamistehnikad põhinevad mittejälgitavatel sisenditel (näiteks diskonteeritud rahavoogude meetod)

Aktiivsel turul kaubeldavate väärtpaperite väärtuseks loetakse viimane teadaolev sulgemishind reguleeritud turul, mis enamikel juhtudel langeb ostu- ja müüginoteeringu vahele.

Fondide poolt selliste võlakirjade, mille osas fondivalitseja kavatseb neid hoida lunastustähtaja saabumiseni, kajastatakse fondi varas korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Selle rakendamisel võtab fondivalitseja arvesse ka emitendi krediitkvaliteeti, hinnates tema maksejõuetuse tõenäosust kvartaalselt. Käesolevas tabelis on kajastatud fondivalitseja parim hinnang selliste võlakirjade väärtusele teoreetilise stsenaariumi korral, kus fondivalitseja need lõpuni hoidmise asemel võõrandaks. Lisaks emitendi krediitkvaliteedi muutusele on arvesse võetud ka turuolukorra muutust alates võlakirja emitteerimisest. Seejuures ei ole fondivalitseja nimetatud hinnangu andmisel seotud fondi vara puhasväärtuse arvestamise reeglite põhimõtetega. Fondivalitseja hinnangul erineb lõpuni hoitava võlakirjade õiglane väärtus selle bilansilisest väärtusest vahemikus 1,1-7,9% (keskmiselt 4,9%).

Fondivalitseja juhtkonna hinnangul ei erine muude korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade õiglane väärtus oluliselt nende bilansilisest väärtusest, kuna finantsvarad on lühiajalised (raha ja raha ekvivalendid, kuni 12-kuulised tähtajalised hoiused ning viitlaekumised).

Lisa 6 Viitlaekumised

Seisuga 31.12.2022 on viitlaekumistena kajastatud laekumata intressid summas 16 325 eurot. Seisuga 31.12.2021 oli viitlaekumistena kajastatud laekumata raha osakute lunastamisest summas 191 eurot. Käesoleva aruande koostamise ajaks on nõue täies osas laekunud.

Lisa 7 Seotud osapooled

Seotud osapoolteks käesoleva aruande mõistes loetakse fondivalitsejat AS-i LHV Varahaldus ning teisi fondivalitseja poolt valitsetavaid investeerimis- ja pensionifonde ning fondivalitsejaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvaid ettevõtteid. LHV Pensionifond S maksab igakuiselt valitsemistasu fondivalitsejale. 2022. aastal moodustasid tasud kokku 185 304 eurot, võlgnevus bilansipäeva seisuga on 15 411 eurot. 2021. aastal moodustasid tasud kokku 239 983 eurot, võlgnevus 31.12.2021 seisuga oli 16 505 eurot.

Seisuga 31.12.2022 omas AS LHV Varahaldus 120 000 LHV Pensionifond S osakut summas 151 884 eurot ja seisuga 31.12.2021 120 000 osakut summas 155 293 eurot.

2022.a maksis LHV Pensionifond S väärtpaperitehingu tasusid LHV Pangale kokku 740 eurot. 2021.a maksis Fond väärtpaperitehingu tasud LHV Pangale 682 eurot.

Lisa 8 Bilansipäevajärgsed sündmused

2022. a raamatupidamise aastaaruande koostamisel on võetud arvesse turul aktiivselt mittekaubeldavate väärtpaperite bilansipäevajärgselt saadud informatsiooni väärtuse hindamise osas 31.12.2022 seisuga.

Sellest tulenevalt erineb raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud Fondi osaku puhasväärtus 02.01.2023 avalikustatud Fondi osaku puhasväärtusest järgnevalt:

Väärtpaper	Kogus	02.01.2023 avalikustatud hind	Korrigeeriva sündmuse kuupäev	31.12.2022 bilansis kajastatud hind	Bilansiline	Mõju fondi NAV-le
					väärtus kokku seisuga 31.12.2022	
EFTEN Real Estate Fund 5	353 771	1.14	13.01.2023	1.22	432 979	30 764
Kokku						30 764

Tehingu- ja vahendustasude aruanne

Depoopanga real kajastatakse nii tehingute teostamisega seotud tasusid kui ka vahendustasusid.

2022	Tehingute arv	Tehingute maht	Makstud tehingu- ja vahendustasud	Tasu % makstud tasudest
Reguleeritud turgudel kaubeldavad väärtpaberid:				
AS SEB Pank	2	2 054 657	713	49.07%
AS LHV Pank	36	33 956 146	740	50.93%
Reguleeritud turgudel mittekaubeldavad väärtpaberid:				
Ilma maaklerita	9	2 398 919	0	0.00%
Kokku	47	38 409 722	1 453	100.00%

Aruandeperioodil on makstud väärtpaberitehingu tasu summas 740 EUR AS-le LHV Pank.

2021	Tehingute arv	Tehingute maht	Makstud tehingu- ja vahendustasud	Tasu % makstud tasudest
Reguleeritud turgudel kaubeldavad väärtpaberid:				
AS SEB Pank	5	3 655 248	55	7.46%
AS LHV Pank	33	31 673 033	682	92.54%
Reguleeritud turgudel mittekaubeldavad väärtpaberid:				
Ilma maaklerita	13	11 802 135	0	0.00%
Kokku	51	47 130 416	737	100.00%

Aruandeperioodil on makstud väärtpaberitehingu tasu summas 682 EUR AS-le LHV Pank.

Fondi investeringute aruanne seisuga 31.12.2022

(eurodes)

Emitent/väärtpaberi nimetus	Reiting	Reitingu-agentuur*	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Tootlus aegumiseni	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2022 **	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhast väärtusest
1. Väärtpaberid								27 855 238		27 230 976	94.22%
Võlakirjad								26 238 399		25 460 638	88.09%
KBC Group NV 0.625% 07/12/2031	Baa2	Moody's	Belgia	BE0002819002	EUR	4.76%	88 854.98	977 405	82 846.10	911 307	3.15%
BIGBANK 7.5% 16/05/2032 ²	NR	-	Eesti	EE3300002583	EUR	7.50%	1 000.00	700 000	1 009.38	706 563	2.44%
Coop Pank 5.0% 10/03/2032	Baa2	Moody's	Eesti	EE3300002542	EUR	6.30%	1 000.00	906 000	910.00	824 460	2.85%
Eesti Energia 2.384% 22/09/23	BBB-	S&P	Eesti	XS1292352843	EUR	5.21%	1 007.84	100 784	986.53	98 653	0.34%
Kodu Kvartal 8.5% 08/07/2025 ²	NR	-	Eesti	EE3300002682	EUR	8.50%	1 000.00	300 000	1 019.83	305 950	1.06%
Liven Kodu 10.8% 30/06/2026 ²	NR	-	Eesti	EE3300002484	EUR	8.00%	1 000.00	300 000	1 000.00	300 000	1.04%
Luminor 0.792% 03/12/24	Baa1	Moody's	Eesti	XS2265801238	EUR	5.37%	1 013.49	2 270 225	943.61	2 113 681	7.31%
Riigi Kinnisvara 1.61% 09/06/27 ²	NR	-	Eesti	EE3300111236	EUR	1.61%	100 284.64	2 406 831	100 004.47	2 400 107	8.30%
Estonia 4.0% 12/10/2032	AA-	S&P	Eesti	XS2532370231	EUR	3.70%	998.15	1 397 416	1 032.68	1 445 748	5.00%
Coop Pank AT1 10% PERPETUAL ²	Baa2	Moody's	Eesti	EE3300002658	EUR	10.00%	100 000.00	200 000	100 000.00	200 000	0.69%
Banco Santander 4.625% 04/05/27	Aa1	Moody's	Hispaania	ES0413900160	EUR	3.42%	139 180.79	139 181	107 800.77	107 801	0.37%
PROSUS 1.539% 03/08/2028	BBB	S&P	Holland	XS2211183244	EUR	5.69%	900.65	720 520	812.32	649 860	2.25%
Glencore 1.25% 01/03/2033	BBB+	S&P	Iirimaa	XS2307764311	EUR	5.45%	694.02	902 220	689.19	895 941	3.10%
Siauliu Bankas 1.047% 07/10/25	Baa2	Moody's	Leedu	LT0000405771	EUR	6.77%	1 000.03	600 017	892.44	535 463	1.85%
Siauliu Bankas 6.15% 23/12/29	Baa1	Moody's	Leedu	LT0000404287	EUR	6.15%	10 000.00	840 000	10 013.48	841 132	2.91%
ALTUMG 1.3% 07/03/25	Baa1	Moody's	Läti	LV0000880037	EUR	3.34%	1 010.36	1 366 011	968.34	1 309 195	4.53%
ALTUMG 1.3% 17/10/24	Baa1	Moody's	Läti	LV0000802353	EUR	3.24%	995.56	901 974	969.32	878 205	3.04%
Citadele 5% 13/12/2031 ¹	Baa1	Moody's	Läti	LV0000880102	EUR	8.36%	10 000.27	750 020	8 024.73	601 854	2.08%
Citadele 1.625% 22/11/2026	Baa3	Moody's	Läti	XS2393742122	EUR	5.54%	996.28	557 914	887.82	497 177	1.72%
Latvenergo 2.42% 05/05/2027	Baa2	Moody's	Läti	LV0000870129	EUR	5.51%	966.28	821 337	899.23	764 347	2.64%
BNP Paribas 2.5% 31/03/2032	A-	Fitch	Prantsusmaa	FR0014009HA0	EUR	5.24%	86 925.97	869 260	90 287.56	902 876	3.12%
France Government 25/02/23	AA	Fitch	Prantsusmaa	FR0013479102	EUR	2.22%	1.00	997 050	1.00	996 630	3.45%
EQT AB 2.875% 06/04/2032	A-	Fitch	Rootsi	XS2463990775	EUR	5.63%	807.20	645 758	826.33	661 063	2.29%
Eastnine 08/07/24	NR	-	Rootsi	SE0013719788	EUR	10.19%	1 000.01	808 011	971.73	785 159	2.72%
Romania 2.875% 28/10/24	Baa3	Moody's	Rumeenia	XS1129788524	EUR	3.54%	991.64	1 477 549	993.34	1 480 078	5.12%
Romania 2.75% 29/10/25	Baa3	Moody's	Rumeenia	XS1312891549	EUR	4.24%	1 043.46	133 563	965.65	123 603	0.43%
German Treasury Bill 18/01/2023	Aaa	Moody's	Saksamaa	DE0001030807	EUR	1.20%	0.01	2 994 776	0.01	2 998 110	10.37%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Reiting	Reitingu-agentuur*	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Tootlus aegumiseni	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2022 **	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
Kojamo 0.875% 28/05/2029	Baa2	Moody's	Soome	XS2345877497	EUR	5.91%	769.77	887 543	743.11	856 808	2.96%
BP Capital Markets 3.625% PERP	Baa1	Moody's	Suurbritannia	XS2193662728	EUR	6.90%	834.48	267 034	876.82	280 582	0.97%
Oodatav krediidikahju (võlainstrumendid)										- 11 715	- 0.04%
Emitent/väärtpaberi nimetus	Fondivalitseja		Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta		Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2022	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
Fondiosakud								1 616 171		1 769 370	6.12%
Kinnisvarafondid								353 771		432 979	1.50%
EFTEN Real Estate Fund 5	EFTEN Capital		Eesti	-	EUR		1.00	353 771	1.22	432 979	1.50%
Aksiafondid								1 262 400		1 336 391	4.62%
ZKB Gold ETF	Swisscanto Fondsleitung		Šveits	CH0139101593	CHF		514.87	1 262 400	511.83	1 336 391	4.62%
Aksiad								668		968	0.00%
VH Agent 003 osa			Eesti	EE3100005430	EUR		1.24	387	1.60	500	0.00%
VH Agent 004 osa			Eesti	EE3100005455	EUR		0.97	281	1.62	468	0.00%
Krediidiasutuse nimi	Hoiuse liik	Päritoluriik	Reiting	Reitinguagentuur*	Algus-kuupäev	Alusvara nimetus	Intress	Löpp-tähtaeg	Hoiustatud summa	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
2. Hoiused										1 670 993	5.78%
Arvelduskontod											
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		EUR			1 670 993	1 670 993	5.78%

	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhas- väärtusest
3. Muud varad	16 325	0.06%
Muud nõuded	16 325	0.06%
VARAD KOKKU	28 918 294	100.05%
Fondi kohustised	- 15 411	- 0.05%
FONDI VARADE PUHASVÄÄRTUS	28 902 883	100.00%

* Lühendatud reitinguagentuuride täisnimed on Moody's Investor Service, Standard&Poor's Corporation ja Fitch IBCA.

** Ühiku turuhind sisaldab selleks kuupäevaks kogunenud intressi.

¹ Reguleeritud turul mittekaubeldavad võlaväärtpaberid.

Reguleeritud turul mittekaubeldavate finantsvarade väärtuse hindamiseks kasutab AS LHV Varahaldus vastavalt veebilehel lhv.ee avalikustatud eeskirjale „LHV Varahalduse investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise sisemised protseduurireeglid“ aktiivse turu kõrgeimat ostunoteeringut hindamispäeva seisuga (last bid-price), mis saadakse infotarnija (Bloomberg) vahendusel. Keskmise soetushinna arvestamisel kasutatakse FIFO meetodit.

Fondi investeringute aruanne seisuga 31.12.2021

(eurodes)

Emitent/väärtpaberi nimetus	Reiting	Reitingu-agentuur*	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Tootlus aegumiseni	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2021 **	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhastväärtusest
1. Väärtpaberid								29 475 867		29 556 605	87.65%
Võlakirjad								29 003 611		29 084 371	86.25%
Eesti Energia 2.384% 22/09/23	BBB-	S&P	Eesti	XS1292352843	EUR	0.31%	1 007.84	100 784	1 042.21	104 221	0.31%
Liven Kodu 10.8% 30/06/2026 ²	NR	-	Eesti	EE3300002484	EUR	8.00%	1 000.00	300 000	1 000.00	300 000	0.89%
Luminor 0.792% 03/12/24	Baa1	Moody's	Eesti	XS2265801238	EUR	0.60%	1 013.49	2 270 225	1 012.81	2 268 689	6.73%
Riigi Kinnisvara 1.61% 09/06/27 ²	NR	-	Eesti	EE3300111236	EUR	1.61%	100 284.64	2 406 831	100 004.47	2 400 107	7.12%
Banco Santander 4.625% 04/05/27	Aa1	Moody's	Hispaania	ES0413900160	EUR	0.02%	139 180.79	139 181	127 626.77	127 627	0.38%
Qatar 4.5% 20/01/22	AA-	S&P	Katar	XS0615236006	USD	1.23%	1 018.80	620 800	902.17	631 520	1.87%
Siauli Bankas 1.047% 07/10/25	Baa2	Moody's	Leedu	LT0000405771	EUR	1.25%	1 000.03	600 017	1 000.44	600 263	1.78%
Siauli Bankas 6.15% 23/12/29	Baa1	Moody's	Leedu	LT0000404287	EUR	6.15%	10 000.00	840 000	10 013.48	841 132	2.49%
ALTUMG 1.3% 07/03/25	Baa1	Moody's	Läti	LV0000880037	EUR	0.29%	1 010.36	1 366 011	1 042.65	1 409 662	4.18%
ALTUMG 1.3% 17/10/24	Baa1	Moody's	Läti	LV0000802353	EUR	0.15%	995.56	901 974	1 034.67	937 412	2.78%
Citadele 5% 13/12/2031	Baa1	Moody's	Läti	LV0000880102	EUR	5.00%	10 000.27	750 020	10 024.39	751 829	2.23%
Citadele 1.625% 22/11/2026	Baa3	Moody's	Läti	XS2393742122	EUR	1.77%	996.28	557 914	999.24	559 572	1.66%
Latvenergo 1.9% 10/06/22	Baa2	Moody's	Läti	LV0000801777	EUR	0.08%	1 021.62	2 564 271	1 018.62	2 556 734	7.58%
Latvia 0.375% 27/01/22	A+	S&P	Läti	LV0000570141	EUR	-0.17%	1 004.69	73 342	1 003.90	73 285	0.22%
France Government 3% 25/04/22	Aa2	Moody's	Prantsusmaa	FR0011196856	EUR	-0.60%	1.03	723 637	1.03	722 350	2.14%
France Government 2.25% 25/10/22	Aa2	Moody's	Prantsusmaa	FR0011337880	EUR	-0.63%	1.05	2 513 382	1.03	2 451 279	7.27%
Eastnine 08/07/24	NR	-	Rootsi	SE0013719788	EUR	4.69%	1 000.01	808 011	1 019.17	823 487	2.44%
Romania 2.875% 28/10/24	Baa3	Moody's	Rumeenia	XS1129788524	EUR	0.57%	991.64	1 477 549	1 069.43	1 593 452	4.73%
Romania 2.75% 29/10/25	Baa3	Moody's	Rumeenia	XS1312891549	EUR	0.69%	1 043.46	133 563	1 082.14	138 513	0.41%
German Treasury Bill 18/05/2022	Aaa	Moody's	Saksamaa	DE0001030377	EUR	-0.65%	0.01	1 004 463	0.01	1 002 522	2.97%
German Treasury Bill 23/02/2022	Aaa	Moody's	Saksamaa	DE0001030344	EUR	-0.73%	0.01	802 440	0.01	800 889	2.37%
German Government 2% 04/01/22	Aaa	Moody's	Saksamaa	DE0001135465	EUR	1.96%	0.01	2 044 878	0.01	2 039 622	6.05%
German Government 1.5% 04/09/22	AAA	Fitch	Saksamaa	DE0001135499	EUR	-0.75%	0.01	2 215 580	0.01	2 193 343	6.50%
Temasek 0.5% 01/03/22	Aaa	Moody's	Singapur	XS1373130902	EUR	-0.95%	1 006.82	2 649 957	1 006.59	2 649 340	7.86%
Apple 1% 10/11/22	Aa1	Moody's	USA	XS1135334800	EUR	-0.47%	1 008.70	151 305	1 014.10	152 115	0.45%
JP Morgan Chase And Co 2.75% 24/08/22	A2	Moody's	USA	XS0820547825	EUR	-0.44%	1 087.27	450 130	1 030.44	426 602	1.27%
Bank of America 04/05/23	AA-	Fitch	USA	XS1602557495	EUR	0.05%	1 010.05	537 346	1 002.50	533 329	1.58%
Oodatav krediidikahju (võlainstrumendid)										- 4 525	- 0.01%

Emitent/väärtpaperi nimetus	Fondivalitseja	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2021	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest		
Fondiosakud						471 869		471 869	1.40%		
Kinnisvarafondid						471 869		471 869	1.40%		
EFTEN Real Estate Fund 5	EFTEN Capital	Eesti	-	EUR	1.00	471 869	1.00	471 869	1.40%		
Aktsiad						387		365	0.00%		
VH Agent 003 osa		Eesti	EE3100005430	EUR	1.24	387	1.17	365	0.00%		
Krediidiasutuse nimi	Hoiuse liik	Päritoluriik	Reiting	Reitinguagentuur*	Algus-kuupäev	Alusvara nimetus	Intress	Löpp-tähtaeg	Hoiustatud summa	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
2. Hoised										4 182 224	12.40%
Arvelduskontod											
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		EUR			3 189 075	3 189 075	9.46%
Tähtajalised hoised											
Bigbank	Tähtajaline hoius	Eesti	NR		10.09.2021	EUR	0.40%	09.09.2022	1 001 227	1 001 227	2.97%
Tähtajaliste hoiuste oodatav krediidikahju										- 8 078	- 0.02%
3. Muud varad										191	0.00%
Muud nõuded										191	0.00%
VARAD KOKKU										33 739 020	100.05%
Fondi kohustised										- 16 505	- 0.05%
FONDI VARADE PUHASVÄÄRTUS										33 722 515	100.00%

* Lühendatud reitinguagentuuride täisnimed on Moody's Investor Service, Standard&Poor's Corporation ja Fitch IBCA.

** Ühiku turuhind sisaldab selleks kuupäevaks kogunenud intressi.

¹ Reguleeritud turul mittekaubeldavad võlaväärtpaberid.

Reguleeritud turul mittekaubeldavate finantsvarade väärtuse hindamiseks kasutab AS LHV Varahaldus vastavalt veebilehel lhv.ee avalikustatud eeskirjale „LHV Varahalduse investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise sisemised protseduurireeglid“ aktiivse turu kõrgeimat ostunoteeringut hindamispäeva seisuga (last bid-price), mis saadakse infotarnija (Bloomberg) vahendusel.

Keskmise soetushinna arvestamisel kasutatakse FIFO meetodit.

Sõltumatu vandeaudiitori aruanne